

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3801
Tarih : 01.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 01/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000541670

0000541670

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son yıllarda artış gösteren, halk sağlığını önemli bir şekilde tehdit eden unsur ve vakaların araştırılarak incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu’nun kurulmasını arz ve teklif ederiz. 26.09.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Siirt

GEREKÇE

Kuşkusuz ülke gündeminde yer alan ve yurttaşların yaşam ve sağlık hakkı temelinde önlemlerin alınmasını zorunlu kılan bir husus da halk sağlığı ve bunu tehdit eden unsurlardır. Gıda ve tarım üretiminin yapıldığı pek çok alanda zehirli atıklar olduğu tespit edilmiş olup bunun yaşam hakkını büyük oranda tehlikeye attığı saptanmıştır.

Geçtiğimiz yıl Cumhuriyet Gazetesi’nde yayımlanan “Türkiye’yi kanser eden ürünleri devlet gizledi, biz açıklıyoruz! İşte Zehir Listesi” başlıklı yazı dizisi 4 gün sürmüş ve içeriğinde son derece vahim ve önemli tespitler yer almıştır. Ancak Sağlık Bakanlığı tarafından, bahse konu yazı dizisinin yayımlanmasının ardından “Halkta infiale neden olduğu”, “dış alımları etkilediği” gerekçeleriyle haberi yapan bilim insanı Bülent Şık hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur. Şık’ın 5 yıldan 12 yıla kadar hapsinin istendiği İddianameyi ilk olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu hazırlamış ise de bu iddianame mahkemeden savcılığa geri gönderilerek üzerinde değişiklik yapılmadan terör suçları bürosunca hazırlanarak mahkemeye tekrar iletilmiştir. Oysa suça konu edilen husus; Kocaeli, Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ile Antalya’da yapılan, Sağlık Bakanlığınca sonuçları kamuoyuna açıklanmayan araştırmanın halka duyurulmasıdır. Araştırma, 8 milyon insanın yaşadığı bölgedeki çevre kirliliğinin gıdalarda ve suda kanserojen etkiler yarattığını ortaya koymuştur.

Dünya Sağlık Örgütü’nün verilerine göre, dünya genelinde kanserden ölümlerin oranı yüzde 16 iken Türkiye’de ise her sekiz ölümden birinin nedeni kanser olmaktadır.

Yüzde 13'lük bu oran, bölgeden bölgeye farklılıklar gösterirken, Bülent Şık'ın araştırmalarında yer verdiği bilgilere göre, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne'de her beş ölümden biri, Kocaeli Dilovası'nda her üç ölümden biri, Antalya'da ise her on ölümden biri kanserden kaynaklanmaktadır. Araştırma kapsamında Şık'ın da aralarında olduğu bilim insanları tarafından binlerce gıda, su örnekleri taranmış, atıkların insan sağlığına zararları araştırılmış olup elde edilen bulgulara göre; Kocaeli ili ve Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Tekirdağ ve Edirne'de insan sağlığına zarar verecek ölçüde çevre kirliliği olduğu, çeşitli gıdalarda ve içme suyu olarak kullanılan bazı su kaynaklarında pestisitler, ağır metaller, poliaromatik hidrokarbonlar vb. gibi toksik bileşiklerin yüksek düzeyde kalıntıları tespit edilmiştir. Bazı yerleşim bölgelerindeki suların kurşun, alüminyum, krom ve arsenik kirliliği nedeniyle içilemez durumda olduğu belirlenen hususlar arasındadır. Fakat Sağlık Bakanlığı, sorumluluğunun gereklerini yerine getirmeyerek tüm bu verileri kurumlarla paylaşmamış, halka bu konuda hiçbir açıklama yapmamıştır. Oysa mesele yaşam hakkı ve sağlık hakkı olduğundan Bakanlığın bu verileri tüm kamuoyuna duyurması ve gerekli önlemlerin derhal alınması için gerekli çalışmaları yürütmesi gerekli olmalıdır. Her ne kadar çalışmayı yaptıran Sağlık Bakanlığı bu verileri açıklamamış olsa da, bu araştırmayı yapan ve sorunları tespit eden bilim insanlarının bu araştırmalarına müdahalesiz devam edebilmesi ve sonuçlarını sansürsüz yayımlama hakkı tartışmasızdır. Bu aynı zamanda kamu yararı gereğidir. Üstelik halk sağlığını önemli ölçüde ilgilendiren boyutları olduğu vakit, bunun kamuoyuna açıklanması değil, açıklanmaması sakınca yaratan bir durumdur.

Söz konusu araştırmanın sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmış olması iktidar tarafından, "dış alımları" etkilemesi boyutuyla ele alınmış olup halk sağlığından ziyade çeşitli sermayedarların korunduğu kaygısı hasıldır. Oysa araştırma sonuçlarının ortaya koyduğu verilere göre ülkede çok sayıda yurttaş kanser hastalığından yaşamını yitirmekte olup, bu konuda hiçbir önlem alınmaması son derece çarpıcıdır. Nitekim kanser hastaları gerekli ilaçların temininde, fiyatlarından ötürü alımında ve tedavi sürecinde yaşanan aksaklıklar nedeniyle yaşamını yitirmekte ve sağlık politikalarının yetersizliği gün yüzüne çıkmaktadır.

Açıklamış olduğum nedenler doğrultusunda, halk sağlığını olumsuz etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılması, yapılan ve yapılmış olan araştırmaların değerlendirilmesi, kanser hastalığına yol açan nedenlerin ortadan kaldırılmasına ilişkin tedbirlerin belirlenmesi ve hastalığın başlangıç, yayılma ve tedavi süreçlerinin gerekli koşullar altında geçirilmesini sağlayacak düzenlemelerin tespiti amacı ile meclis araştırması açılması elzemdir.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abay
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Faruk
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam Taşcier
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo Paylan
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	Mahmut Toğrul
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat Çepni
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Güney
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	A. Sürücü
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	Habip Eksik
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. Kaçmaz
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	A. Şık
15	PERO DUNDAR	MARDİN	P. Dunder
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	T. Çelik
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	R. Turan
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Ş. Çoşkun
19	MENSUR İŞİK	MUŞ	M. İşik
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	S. Kemalbay